

i de sidste 24 Aar med Fradrag af de to højeste og de to laveste. Det var et meget radikalt Lovforslag i Sammenligning med det her foreliggende, som kun medtager Gennemsnittet af 4 Aar og endog medtager de ekstraordinært høje Priser, som vi har i Aar, hvorved det kommer meget højt op, til Trods for at Kapiteltaksterne i de 3 andre Aar er medtagne.

Angaaende Præsterens Stilling til Sagen vil jeg sige, at Spørgsmaalet jo ikke nu har saa stor Betydning, som det vilde have haft før Tiendeafløsningsloven. Det blev her i Tinget under Finanslovens første Behandling oplyst af det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), at for Præsterne spiller Kapitelstaksten nu ikke nogen synderlig stor Rolle, eftersom det meste af Tjenden er afløst. Det forekommer mig, at man ogsaa af den Grund kan regulere dette Forhold, da det er tilfældigt, om enkelte af Præsterne vilde have faaet Gavn af den stærke Prisstigning. Hvis nemlig Tiendeafløsningsloven havde virket efter sin Hensigt, havde deres Tjender nu været afløst, og de vilde ikke have faaet Fordel af de i Aar ekstraordinært høje Kapiteltakster. At enkelte vilde have Udsigt til større Indtægt, beror kun paa den Tilfældighed, at vedkommende Tiendekommissær har været utilladelig langsom med sit Arbejde. Og om den danske Godsejer kan man ikke sige, at han har solgt eller overdraget de paagældende Ejendomme ud fra den Forudsætning, at der i 1914 vilde komme en Krig, der vilde forrykke Forholdene saaledes, at han vilde faa sin Indtægt fordoblet ved de kolossalt høje Afgifter. Han kan aldrig have lagt noget saadant til Grund for Afstaaelsen i sin Tid og kan derfor ikke have saglige Grunde at fremføre mod Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag.

Jeg skal imidlertid indrømme, at der af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) er fremdraget forskellige Spørgsmaal, som det kan være nødvendigt at undersøge og overveje i et Udvalg, og mit Parti er villigt til at gaa med til, at Sagen henvises til et Udvalg. Jeg vil haabe, at Lovforslaget i dette Udvalg maa blive Genstand for en hurtig Behandling, og at Resultatet maa blive et saadant, at Loven kan komme til at virke saa godt, som Hensigten har været med dens Fremsettelse.

Dermed skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i dette høje Ting.

Ellinger: Jeg tillader mig af retslige Grunde at betvivle, at det foreliggende Lovforslag i det hele kan gennemføres. Efter Forordningen af 1699 og de senere Forordninger og Love, der drejer sig om denne Sag, skal der betaales efter den inden Kyndelmisse fastsatte Kapitelstakst. Kyndelmisse er den 2. Februar, og man kan vistnok ikke ved nogen Lov, der er udkommet efter dette Tidspunkt, give en ny og fuldstændig vilkaarlig Definition af, hvad der i det forløbne Aar skal forstaaes ved Kapitelstakst — en Definition tilmed, som er i absolut Strid med, hvad der hidtil er forstaaet ved Kapitelstakst, idet denne er Middelprisen paa Varen i de siden Indhøstningen forløbne Maaneder. Det er en fuldstændig vilkaarlig Bestemmelse, der her træffes.

Man siger: Vi skal have en overordentlig Kapitelstakst, og denne fastsættes som Gennemsnittet af de sidste 4 Aars Kapitelstakster. Hvorfor de sidste 4 Aar? Hvorfor ikke de 3 eller 7 sidste Aar? Ganske simpelt, fordi man i Gennemsnittet fra disse 4 Aar har fundet et Beløb, som man synes kan være passende og rimeligt, og som mange vil se paa med Velvillie. Det er i Virkeligheden den eneste Grund. Man kunde have taget et hvilket som helst andet Antal Aar, man kunde have truffet en helt anden Bestemmelse. Man kunde for Eksempel have sat Gennemsnittet af den Kapitelstakst, der er fastsat for 1913 og 1914, dog saaledes, at den for 1913 skulde regnes dobbelt eller tredobbelt, eller man kunde have foreslaaet en hvilken som helst anden Bestemmelse af den Art, som man havde Lyst til, og kaldt det en overordentlig Kapitelstakst. Altsaa, da man staar fuldstændigt frit i Valget af, hvad man vil lægge til Grund, kunde man have faaet uhyre mange forskellige Beløb frem. Men lad os saa hellere sige det lige ud ad Landevejen, at i Aar ophæver vi Kapitelstaksten og fastsætter, at den Ydelse, der skal svare til Kapitelstaksten, skal for hver Tønde Rug, Byg, o. s. v. være saa og saa mange Kroner. I Virkeligheden er det det, man her gør. Det her foreslaaede har ikke noget som helst med Kapitelstakst at gøre. Forbindelsen dermed er kun en ganske tynd, formel Traad og intet andet.

Den højtærede Landbrugsminister havde min fulde Sympati, da han ved Finanslovens første Behandling udtalte sig om denne Sag, idet han i Virkeligheden, for at udtrykke det kort, sagde: Jeg ved